Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 21. januarja 2025 *

„Predhodno odločanje – Okolje – Pošiljka odpadkov – Direktiva 2006/12/ES – Direktiva 2008/98/ES – Pojem ‚odpadki‘ – Baselska konvencija o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja – Člen 1(4) – Uredba (ES) št. 1013/2006 – Odpadki, za katere velja postopek predhodne pisne prijave in soglasja – Pošiljke odpadkov znotraj Evropske unije – Člen 1(3)(b) – Veljavnost – Razlaga v skladu z Baselsko konvencijo – Odpadki, ki so nastali na krovu ladje zaradi havarije na odprtem morju – Pojem ‚raztovarjanje odpadkov‘ – Delno raztovarjanje odpadkov v varnem pristanišču“

V zadevi C-188/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht München (višje deželno sodišče v Münchnu, Nemčija) z odločbo z dne 14. marca 2023, ki je na Sodišče prispela 23. marca 2023, v postopku

Land Niedersachsen

proti

Conti 11. Container Schiffahrts-GmbH & Co. KG MS „MSC Flaminia“,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, F. Biltgen, predsednik senata, K. Jürimäe, predsednica senata, C. Lycourgos, I. Jarukaitis, predsednika senatov, M. L. Arastey Sahún, predsednica senata, S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen in D. Gratsias, predsedniki senatov, E. Regan, sodnik, I. Ziemele (poročevalka), sodnica, in J. Passer, sodnik,

generalna pravobranilka: T. Ćapeta,

sodna tajnica: A. Juhász-Tóth, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 27. februarja 2024,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Land Niedersachsen H. Jacobj, R. van der Hout in S. Walter, Rechtsanwälte,

* Jezik postopka: nemščina.

– za Conti 11. Container Schiffahrts-GmbH & Co. KG MS „MSC Flaminia“ J.-E. Pötschke in W. Steingröver, Rechtsanwälte,

– za francosko vlado B. Fodda, B. Herbaut in M. Raux, agenti,

– za Evropski parlament G. C. Bartram in W. D. Kuzmienko, agenta,

– za Svet Evropske unije T. Haas in A. Maceroni, agentki,

– za Evropsko komisijo M. Escobar Gomez, M. Bruti Liberati, L. Haasbeek in M. Noll-Ehlers, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 16. maja 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na veljavnost in razlago člena 1(3)(b) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL 2006, L 190, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Land Niedersachsen (dežela Spodnja Saška, Nemčija) in družbo Conti 11. Container Schiffahrts-GmbH & Co. KG MS „MSC Flaminia“ (v nadaljevanju: Conti) glede povračila škode, za katero ta družba trdi, da jo je utrpela zaradi obveznosti, ki jo je naložila dežela Spodnja Saška ter v skladu s katero je morala izvesti postopek predhodne pisne prijave in pisnega soglasja v zvezi s prevozom odpadkov, ki so bili na ladji MSC *Flaminia* (v nadaljevanju: *Flaminia*) zaradi havarije, ki se je zgodila na odprtem morju.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

Dunajska konvencija o pravu mednarodnih pogodb

3 Člen 31 Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb z dne 23. maja 1969 (*Recueil des traités des Nations unies*, zvezek 1155, str. 331), naslovljen „Splošno pravilo o razlagi“, določa:

„1. Mednarodna pogodba se razlaga v dobri veri v skladu z običajnim pomenom izrazov v mednarodni pogodbi v njihovem kontekstu ter glede na njen predmet in namen.

2. Za razlago mednarodne pogodbe kontekst poleg besedila, vključno z uvodom in prilogami, zajema:

(a) vsak dogovor v zvezi z mednarodno pogodbo, ki ga ob njeni sklenitvi dosežejo vse pogodbenice;

(b) vsako listino, ki jo sestavi ena ali več pogodbenic ob sklenitvi mednarodne pogodbe in jo druge pogodbenice sprejmejo kot listino, ki se nanaša na mednarodno pogodbo.

[…]“

Baselska konvencija

4 V preambuli Konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja, podpisane 22. marca 1989 v Baslu, ki je bila v imenu Evropske gospodarske skupnosti potrjena s Sklepom Sveta 93/98/EGS z dne 1. februarja 1993 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 18, str. 301), v različici, ki se uporabi za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: Baselska konvencija), je v prvem, tretjem, četrtem, petem, desetem, enajstem in petnajstem odstavku določeno:

„[Pogodbenice te konvencije se] zavedajo nevarnosti za zdravje ljudi in okolje, ki jo povzročajo nevarni in drugi odpadki ter prehod teh odpadkov prek meja,

[…]

[…] da je najučinkovitejši način varovanja zdravja ljudi in okolja pred nevarnostmi, ki jih povzročajo takšni odpadki, zmanjšanje njihovega nastajanja na najnižjo možno raven po količini in/ali nevarnostnem potencialu,

[…] da bi morale države ustrezno ukrepati, da bi bilo ravnanje z nevarnimi in drugimi odpadki, vključno z njihovim prehodom prek meja in odstranjevanjem, skladno z varstvom zdravja ljudi in okolja, ne glede na kraj njihove odstranitve,

[…] da bi morale države paziti, da povzročitelj izpolnil svoje dolžnosti glede prevoza in odstranitve nevarnih in drugih odpadkov na način, ki je v skladu z varstvom okolja, ne glede na kraj njihove odstranitve,

[…]

[…] da bo povečan nadzor prehoda nevarnih odpadkov in drugih odpadkov prek meja deloval kot spodbuda za okolju varno ravnanje z njimi in za zmanjšanje obsega takih prehodov prek meja,

[…] da bi morale države sprejeti ukrepe za ustrezno izmenjavo podatkov in nadzor prehoda nevarnih odpadkov in drugih odpadkov prek meja iz teh držav in vanje,

[…]

[…] da so države odgovorne za izpolnjevanje svojih mednarodnih obveznosti, ki zadevajo varstvo zdravja ljudi in varstvo ter ohranjanje okolja, in so zavezane k temu v skladu z mednarodnim pravom.“

5 Člen 1 te konvencije, naslovljen „Področje uporabe Konvencije“, določa:

„1. V tej konvenciji so ‚nevarni odpadki‘, ki prehajajo prek meja, naslednji odpadki:

(a) odpadki, ki pripadajo kateri koli kategoriji, navedeni v Prilogi I, razen če nimajo katere od lastnosti, navedene v Prilogi III, in

(b) odpadki, ki niso zajeti v odstavku [točki] (a), ampak so opredeljeni kot takšni ali se štejejo za nevarne odpadke po domači zakonodaji stranke izvoza, uvoza in tranzita.

2. V tej konvenciji so odpadki, ki pripadajo kateri koli kategoriji, navedeni v Prilogi II, [in] ki prehajajo prek meja, ‚drugi odpadki‘.

[…]

4. Odpadki, ki izvirajo iz normalnega obratovanja ladje in katerih odstranjevanje zajema druga mednarodna listina, so izvzeti iz področja uporabe te konvencije.“

6 Člen 4 Baselske konvencije, naslovljen „Splošne obveznosti“, določa:

„[…]

2. Vsaka pogodbenica sprejme ustrezne ukrepe, da:

(a) zagotovi, da je nastajanje nevarnih odpadkov in drugih odpadkov znotraj njenih meja zmanjšano na najnižjo možno raven ob upoštevanju družbenih, tehnoloških in gospodarskih vidikov;

(b) zagotovi razpoložljivost ustreznih odlagališč za okolju varno odstranjevanje nevarnih in drugih odpadkov, ki morajo biti v skladu z možnostmi nameščena znotraj njenih meja, ne glede na kraj njihovega odstranjevanja;

[…]

(d) zagotovi, da je prehod nevarnih in drugih odpadkov prek meja zmanjšan na najnižjo možno raven, skladno z okolju varnim in učinkovitim ravnanjem s takšnimi odpadki, in se izvaja na način, ki bo varoval zdravje ljudi in okolje pred škodljivi učinki, ki bi jih lahko povzročil takšen prehod;

[…]

(f) zahteva, da se v informaciji o predlaganem prehodu nevarnih in drugih odpadkov prek meja, ki jo je treba predložiti v skladu s Prilogo V A državam, ki jih to zadeva, jasno navedejo vplivi predlaganega prehoda prek meja na zdravje ljudi in okolje;

[…]

(h) sodeluje pri dejavnostih z drugimi pogodbenicami in zainteresiranimi organizacijami, neposredno ali prek sekretariata, vključno z razširjanjem informacij o prehodu nevarnih in drugih odpadkov prek meja, da se izboljša okolju varno ravnanje s takšnimi odpadki in se prepreči nezakonit promet.

[…]“

7 Člen 6 te konvencije, naslovljen „Prehod prek meje med pogodbenicami“, določa:

„1. Država izvoznica [prek svojega pristojnega organa pisno obvesti pristojni organ zadevnih držav o vsakem predvidenem] prehodu nevarnih ali drugih odpadkov prek meja [ali zahteva, da to stori povzročitelj ali izvoznik]. Takšno obvestilo vsebuje izjavo in podatke, opredeljene v Prilogi [V-A], napisane v jeziku, sprejemljivem za državo uvoznico. V vsako zadevno državo je treba poslati samo eno obvestilo.

2. Država uvoznica pisno odgovori prijavitelju, da pristaja na prehod s pogoji ali brez, odklanja dovoljenje za prehod ali zahteva dodatne informacije. Izvod [Kopijo] končnega odgovora države uvoznice je treba poslati pristojnim organom zadevnih držav, ki so pogodbenice.

3. Država izvoznica ne sme dovoliti povzročitelju odpadkov ali izvozniku, da se prehod prek meje začne, dokler ni prejel pisnega potrdila, da je:

(a) prijavitelj prejel pisno dovoljenje države uvoznice in

(b) prijavitelj prejel od države uvoznice potrdilo o pogodbi med izvoznikom in odstranjevalcem odpadkov, ki opredeljuje okolju varno ravnanje z zadevnimi odpadki.

[…]“

8 Člen 10(1) navedene konvencije določa:

„Pogodbenice medsebojno sodelujejo, da bi izboljšale in dosegle okolju varno ravnanje z nevarnimi in drugimi odpadki.“

9 Priloga I k isti konvenciji vsebuje seznam kategorij odpadkov, ki so predmet nadzora, določenega z navedeno konvencijo.

10 Priloga II k Baselski konvenciji natančno določa kategorije odpadkov, ki zahtevajo posebno obravnavo.

11 Priloga VIII k tej konvenciji določa seznam odpadkov, ki se na podlagi člena 1(1)(a) navedene konvencije štejejo za nevarne.

Pravo Unije

Direktiva 2006/12/ES

12 Člen 1 Direktive 2006/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o odpadkih (UL 2006, L 114, str. 9) je v odstavku 1(a) določal:

„V tej direktivi:

(a) ‚odpadek' pomeni vsako snov ali predmet v skupinah, navedenih v Prilogi I, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavreči;

[…]"

13 Direktiva 2006/12 je bila razveljavljena z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL 2008, L 312, str. 3). Člen 1(1)(a) Direktive 2006/12 je v bistvu povzet v členu 3, točka 1, Direktive 2008/98.

Uredba št. 1013/2006

14 V uvodnih izjavah 1, 3, 7, 8, 14, 18, 35 in 36 Uredbe št. 1013/2006 je navedeno:

„(1) Temeljni in poglavitni cilj ter sestavina Uredbe št. 1013/2006 je varovanje okolja, njeni učinki na mednarodno trgovino pa so zgolj slučajni.

[…]

(3) Sklep [93/98] [se je nanašal na] sklenitvi [sklenitev], v imenu Skupnosti, Baselske konvencije, katere podpisnica je Skupnost od leta 1994. S sprejetjem Uredbe [Sveta (EGS) 259/93 z dne 1. februarja 1993 o nadzorovanju in kontroli pošiljk odpadkov znotraj Evropske skupnosti, v Skupnost in iz nje (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 176)] je Svet [Evropske unije] določil pravila za zmanjšanje in nadzor takšnih gibanj, med drugim, zaradi uskladitve obstoječega sistema Skupnosti za nadzor in kontrolo gibanj odpadkov z zahtevami Baselske konvencije.

[…]

(7) Pomembno je, da se nadzorovanje in kontrola pošiljk odpadkov organizirata in urejata na način, ki upošteva potrebo po ohranjanju, varovanju in izboljšanju kakovosti okolja in človekovega zdravja ter krepi enotnejšo uporabo te uredbe v vsej Skupnosti.

(8) Pomembno je upoštevati zahtevo iz člena 4(2), točka (d), Baselske konvencije, da se pošiljanje nevarnih odpadkov zmanjša na najmanjšo možno mero v skladu z okolju varnim in učinkovitim ravnanjem s takšnimi odpadki.

[…]

(14) V primerih pošiljk odpadkov, namenjenih za odstranjevanje, in odpadkov, ki niso navedeni v Prilogi III, IIIA ali IIIB in so namenjeni za predelavo, je smiselno zagotoviti optimalni nadzor in kontrolo z zahtevo po predhodnem pisnem soglasju s takšnimi pošiljkami. Ta postopek mora vključevati predhodno prijavo pristojnim organom, ki jim omogoča, da so ustrezno obveščeni in da lahko sprejmejo vse potrebne ukrepe za varovanje zdravja ljudi in okolja. Prav tako mora tem organom omogočati, da utemeljeno ugovarjajo pošiljki.

[…]

(18) Ob upoštevanju odgovornosti povzročiteljev odpadkov za okolju varno ravnanje z odpadki bi morali prijavne in transportne dokumente pošiljk odpadkov, kjer je to izvedljivo, izpolniti povzročitelji odpadkov.

[…]

(35) Treba je zagotoviti varno in okolju prijazno razstavljanje ladij zaradi varovanja zdravja ljudi in varstva okolja. […]

(36) Pri zagotavljanju kontrole pošiljk nevarnih odpadkov je bistvenega pomena učinkovito mednarodno sodelovanje na področju kontrol pošiljk odpadkov. Za zagotavljanje varnega ravnanja z odpadki je treba spodbujati izmenjavo informacij, delitev odgovornosti in skupna prizadevanja med Skupnostjo in njenimi državami članicami ter tretjimi državami.“

15 Člen 1 te uredbe določa:

„1. Ta uredba določa postopke in ureditev kontrole pošiljanja odpadkov, odvisno od porekla, cilja in poti pošiljke, vrste poslanih odpadkov in vrste obdelave, ki se uporablja za odpadke na njihovem cilju.

[…]

3. Ta uredba se ne uporablja za:

(a) iztovarjanje odpadkov na kopno, vključno z odpadno vodo in ostanki, ki so nastali pri normalnem delovanju ladij in morskih ploščadi, če za take odpadke veljajo zahteve Mednarodne konvencije o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij[, podpisane 2. novembra 1973 v Londonu, kakor je bila dopolnjena s Protokolom z dne 17. februarja 1978] (Marpol 73/78), ali drugih zavezujočih mednarodnih aktov;

(b) odpadke, ustvarjene v vozilih, na vlakih, na letalih in na ladjah, dokler se taki odpadki ne raztovorijo zaradi predelave ali odstranjevanja;

[…]“

16 Člen 2 navedene uredbe določa:

„Za namene te uredbe:

[…]

1. so ‚odpadki' opredeljeni v členu 1(1)(a) Direktive [2006/12];

2. so ‚nevarni odpadki' opredeljeni v členu 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS z dne 12. decembra 1991 o nevarnih odpadkih [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 78), kakor je bila spremenjena z Direktivo 94/31/ES z dne 27. junija 1994 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 376)];

[…]

8. ‚okolju varno ravnanje' pomeni sprejetje vseh izvedljivih ukrepov za zagotovitev, da se z odpadki ravna na način, ki bo varoval zdravje ljudi in okolje pred škodljivimi učinki, ki jih lahko povzročijo taki odpadki;

[…]

34. ‚pošiljka' pomeni prevoz odpadkov, namenjenih odstranjevanju ali predelavi, ki je predvidena ali poteka:
   (a) med neko državo in drugo državo; ali
   (b) med državo in čezmorskimi državami in ozemlji ali drugimi območji pod zaščito te države; ali
   (c) med neko državo in katerim koli kopenskim območjem, ki po mednarodnem pravu ni del nobene države; ali
   (d) med neko državo in Antarktiko; ali
   (e) iz ene države skozi eno od zgoraj navedenih območij; ali
   (f) znotraj države skozi katero koli zgoraj navedeno območje, ki se začne in konča v isti državi;
   (g) ali iz zemljepisnega območja, ki ni pod pristojnostjo nobene države, v neko državo;

[…]“

17 Člen 3(1) iste uredbe, ki je del njenega naslova II, „Pošiljke znotraj Skupnosti s tranzitom ali brez njega skozi tretje države“, določa:

„Za pošiljke naslednjih odpadkov velja postopek predhodne pisne prijave in soglasja v skladu z določbami tega naslova:

(a) če so namenjeni za postopke odstranjevanja:

vsi odpadki;

(b) če so namenjeni za postopke predelave:
   (i) odpadki, navedeni v Prilogi IV, ki vključuje med drugim tudi odpadke, navedene v prilogah II in VIII Baselske konvencije;
   (ii) odpadki, navedeni v Prilogi IVA;
   (iii) odpadki, ki niso uvrščeni v posamezno klasifikacijsko številko v Prilogi III, IIIB, IV ali IVA;
   (iv) mešanice odpadkov, ki niso uvrščene v posamezno klasifikacijsko številko v Prilogi III, IIIB, IV ali IVA, razen če so navedene v Prilogi IIIA.“

18 V poglavju 1 naslova II Uredbe št. 1013/2006, ki vsebuje člene od 4 do 17, je opisan postopek predhodne pisne prijave in soglasja.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

19 *Flaminia* je kontejnerska ladja, ki je v lasti družbe Conti in je v obdobju iz postopka v glavni stvari plula pod nemško zastavo.

20 Med potjo te ladje iz Charlestona (Združene države) v Antwerpen (Belgija), ko je prevažala 4808 zabojnikov, med katerimi je bilo 151 zabojnikov s tako imenovanimi „nevarnimi snovmi“, je 14. julija 2012 na njenem krovu prišlo do požara in eksplozij. Ko je bil požar pogašen, je družba Conti 21. avgusta 2012 pridobila dovoljenje, da se ta ladja privleče v nemške teritorialne vode. Iz dopisa Havariekommando (center za poveljevanje v primeru havarij, Nemčija) z dne 25. avgusta 2012 izhaja, da je bilo družbi Conti naloženo, naj pripravi načrt nadaljnjih postopkov in naj za izvedbo ustreznih ukrepov določi morebitne pogodbene partnerje.

21 Navedena ladja je bila 9. septembra 2012 privlečena v Wilhelmshaven (Nemčija).

22 Družba Conti se je pri nemških organih med drugim zavezala, da bo zagotovila varen prevoz te ladje do ladjedelnice v Mangalii (Romunija) in ustrezno upravljanje snovi, ki so na krovu te ladje.

23 Niedersächsisches Umweltministerium (ministrstvo za okolje dežele Spodnja Saška, Nemčija) je z dopisom z dne 30. novembra 2012 družbo Conti obvestilo, da je treba ladjo „in vodo za gašenje, ki je na krovu, ter mulj in odpadne kovine šteti za odpadek“ ter da zato za njihovo pošiljko velja postopek predhodne pisne prijave in soglasja. Družba Conti je z dopisom z dne 3. decembra 2012 to presojo izpodbijala.

24 Gewerbeaufsichtsamt Oldenburg (inšpektorat za delo v Oldenburgu, Nemčija) je z odločbo z dne 4. decembra 2012 družbi Conti naložil, da zaradi odpadnih kovin na krovu in vode za gašenje, zmešane z muljem in ostanki tovora, opravi takšen postopek. Poleg tega je družbi Conti prepovedal to ladjo premakniti, dokler navedeni postopek ni končan in v nemškem jeziku predložen preverljiv načrt odstranitve teh odpadkov.

25 Nepoškodovani tovor je bil z ladje raztovorjen 21. decembra 2012, plovnost navedene ladje pa je bila potrjena do višine valov šest metrov.

26 Uveden in končan je bil postopek predhodne pisne prijave in soglasja za prevoz vode za gašenje na Dansko. Črpanje vode za gašenje se je začelo 18. februarja 2013. Po tem, ko je bilo mogoče predvideti, koliko vode za gašenje z muljem ni mogoče izčrpati, je bilo 26. februarja 2013 pri romunskih organih sproženo nadaljevanje tega postopka.

27 Dovoljenje za izplutje, zaprošeno za 4. marec 2013, je bilo izdano 1. marca 2013. Vendar je bilo treba, preden je ladja *Flaminia* lahko zapustila pristanišče, raztovoriti 30 zabojnikov z odpadki, kar je trajalo do 7. marca 2013. Po koncu postopka predhodne pisne prijave in soglasja, sproženega pri romunskih organih, se je ta ladja s 24.000 tonami odpadkov 15. marca 2013 lahko odpravila na pot.

28 Po tem, ko je družba Conti pri Landgericht München I (deželno sodišče v Münchnu I, Nemčija) vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se deželi Spodnja Saška naloži povrnitev škode, ki je nastala zlasti zaradi stroškov, ki so družbi Conti nastali v postopku prijave, je navedeno sodišče Sodišču v predhodno odločanje predložilo vprašanje, ali je treba ostanke, ki jih je mogoče

pripisati havariji plovila, v obliki odpadnih kovin in gasilne vode, pomešane z blatom in ostanki tovora, opredeliti kot „odpadke, ustvarjene v vozilih, na vlakih, na letalih in na ladjah“, v smislu člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006.

29 Sodišče je v sodbi z dne 16. maja 2019, Conti 11. Container Schiffahrt (C-689/17, EU:C:2019:420, v nadaljevanju: sodba Conti 11), razsodilo, da je treba take ostanke obravnavati kot odpadke, ki so ustvarjeni na ladjah v smislu te določbe in ki so izključeni s področja uporabe te uredbe, dokler niso raztovorjeni za predelavo ali odstranitev.

30 Na podlagi te sodbe je Landgericht München I (deželno sodišče v Münchnu I) odškodninskemu zahtevku družbe Conti delno ugodilo.

31 Dežela Spodnja Saška je zoper to odločbo vložila pritožbo pri Oberlandesgericht München (višje deželno sodišče v Münchnu, Nemčija), ki je predložitveno sodišče, ki dvomi o veljavnosti člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 glede na člen 1(4) Baselske konvencije, če so nevarni odpadki, ki niso nastali pri normalnem delovanju ladje in ki še niso bili raztovorjeni ter jih je treba premestiti iz ene države članice v drugo, na podlagi te določbe Uredbe št. 1013/2006 prav tako izvzeti iz obveznosti, da se zanje uporabi postopek predhodne pisne prijave in soglasja.

32 Navedeno sodišče meni, da člen 1(4) Baselske konvencije s področja uporabe te konvencije izključuje le odpadke v smislu Priloge I k tej konvenciji, ki nastanejo v okviru „normalnega“ obratovanja ladje. Odpadkov, ki so nastali na ladji po havariji na odprtem morju, pa naj ne bi bilo mogoče pripisati „normalnemu“ obratovanju te ladje.

33 Ob tem naj bi iz sodbe Conti 11 izhajalo, da člen 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 določa odstopanje od postopka predhodne pisne prijave in soglasja, ki je širše od tistega, določenega v Baselski konvenciji, saj naj v skladu s to določbo odpadki, ki ne nastanejo pri „normalni“ uporabi ladje v smislu člena 1(4) te konvencije in ki še niso bili raztovorjeni ter jih je treba premestiti iz ene države članice v drugo, ne bi spadali na področje uporabe te uredbe.

34 Predložitveno sodišče pa opozarja, da je Evropska unija pogodbenica te konvencije in da jo kot tako zavezujejo obveznosti, ki iz nje izhajajo.

35 V teh okoliščinah je Oberlandesgericht München (višje deželno sodišče v Münchnu) prekinilo postopek in Sodišču predložilo ti vprašanji za predhodno odločanje:

„1. Ali je izjema od dolžnosti prijave, ki jo določa člen 1(3)(b) Uredbe [št. 1013/2006], neveljavna zaradi kršitve predpisov Baselske konvencije […], če so z izjemo od dolžnosti prijave izvzeti tudi takšni nevarni odpadki, ki nastanejo kot posledica havarije na krovu ladje in jih je treba v skladu s sodbo [Conti 11] šteti za odpadke v smislu te določbe o izjemi?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali je treba izjemo, določeno v členu 1(3)(b) Uredbe [št. 1013/2006], glede na Baselsko konvencijo […] razlagati ozko, tako da se ostanki v obliki odpadnih kovin in vode za gašenje, zmešane z muljem in ostanki tovora, kakršni so tisti iz postopka v glavni stvari, ki jih je mogoče pripisati havariji na krovu ladje, ne štejejo za odpadke, nastale na krovu ladje, v smislu te določbe?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

Dopustnost

36 Družba Conti, ne da bi neposredno uveljavljala nedopustnost prvega vprašanja, meni, da je Sodišče veljavnost člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 glede na člen 1(4) Baselske konvencije vsaj posredno potrdilo v sodbi Conti 11. Natančneje, Sodišče naj bi v točki 30 navedene sodbe svojo odločitev, da ne ugodi predlogu dežele Spodnja Saška za ponovno odprtje ustnega dela postopka po razglasitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca v zadevi, v kateri je bila izdana navedena sodba, utemeljilo s tem, da ni bilo novega dejstva, ki bi nastopilo po koncu tega ustnega dela, kar naj bi kazalo na to, da se v zvezi z veljavnostjo člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 glede na člen 1(4) Baselske konvencije strinja s preudarki, navedenimi v teh sklepnih predlogih.

37 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča v okviru sodelovanja med njim in nacionalnimi sodišči, uvedenega s členom 267 PDEU, le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločbo, ki bo izdana, pristojno, da ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi potrebo po predhodni odločbi, da bi lahko izdalo sodbo, in tudi upoštevnost vprašanj, ki jih postavi Sodišču. Iz tega izhaja, da za vprašanje za predhodno odločanje v zvezi s pravom Unije velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, zavrne le, če zahtevana razlaga ali presoja veljavnosti pravila Unije očitno nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če gre za hipotetičen problem ali če Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih in pravnih elementov, da bi lahko koristno odgovorilo na postavljena vprašanja (glej v tem smislu sodbo z dne 4. oktobra 2024, Confédération paysanne (Melone in paradižniki iz Zahodne Sahare), C-399/22, EU:C:2024:839, točki 60 in 61 ter navedena sodna praksa).

38 V obravnavani zadevi predložitveno sodišče nujnost odgovora na prvo vprašanje utemeljuje z okoliščino, da v sodbi Conti 11 ni bilo odločeno o veljavnosti člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 glede na člen 1(4) Baselske konvencije. Odgovor Sodišča na to vprašanje pa naj bi bil odločilen za rešitev spora o glavni stvari. Glede na to, da družba Conti v postopku v glavni stvari zahteva povračilo škode, ki jo je utrpela zaradi tega, ker ji je dežela Spodnja Saška naložila, da mora uporabiti postopek predhodne pisne prijave in soglasja, je za odločitev o utemeljenosti tega zahtevka odločilno vprašanje veljavnosti člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006, za katerega družba Conti trdi, da se mora uporabiti za pošiljko odpadkov, obravnavano v postopku v glavni stvari.

39 V teh okoliščinah ni dvoma, da je postavljeno vprašanje upoštevno za rešitev spora o glavni stvari in da so pogoji za dopustnost, na katere je bilo opozorjeno v točki 37 te sodbe, izpolnjeni.

40 Prav tako je treba opozoriti, da – v nasprotju s trditvami družbe Conti – sodbe Conti 11 ni mogoče razumeti v smislu, da je Sodišče implicitno potrdilo veljavnost člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 glede na člen 1(4) Baselske konvencije. Sodišče je namreč v točki 30 navedene sodbe izrecno navedlo, da predložitveno sodišče ni postavilo navedenega vprašanja o veljavnosti člena, zato mu nanj ni treba odgovoriti.

41 Iz tega izhaja, da je prvo vprašanje dopustno.

Utemeljenost

42 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišče prosi, naj glede na člen 1(4) Baselske konvencije preuči veljavnost člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006, kot ga je Sodišče razložilo v sodbi Conti 11, na podlagi katere se izključitev s področja uporabe te uredbe, ki jo določa ta določba, nanaša na odpadke, ki nastanejo na krovu ladje zaradi havarije na odprtem morju, dokler ti odpadki niso raztovorjeni za predelavo ali odstranitev.

43 Za koristen odgovor predložitvenemu sodišču je treba preučiti, na prvem mestu, ali se ta izključitev s področja uporabe Uredbe št. 1013/2006 uporablja, kadar so odpadki, ki so nastali na krovu te ladje po taki havariji, ostali na navedeni ladji, da bi se skupaj s to ladjo poslali v predelavo ali odstranitev, potem ko je bil del teh odpadkov raztovorjen za predelavo ali odstranitev.

44 V skladu s členom 216(2) PDEU so določbe mednarodnih sporazumov, ki jih sklene Unija, sestavni del pravnega reda Unije, tako da so ti sporazumi za institucije Unije zavezujoči. Sodišče je torej pristojno za razlago določb teh sporazumov, ki imajo prednost pred akti sekundarne zakonodaje Unije, ki jih je treba razlagati, kolikor je mogoče, v skladu s temi sporazumi (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2024, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2024:172, točka 70 in navedena sodna praksa).

45 V obravnavani zadevi je Evropska gospodarska skupnost s Sklepom 93/98 postala pogodbenica Baselske konvencije, tako da je ta konvencija od leta 1994 sestavni del pravnega reda Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 28. maja 2020, Interseroh, C-654/18, EU:C:2020:398, točka 44 in navedena sodna praksa).

46 Kot je navedeno v uvodni izjavi 3 Uredbe št. 1013/2006, je zakonodajalec Unije s sprejetjem Uredbe št. 259/93, ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 1013/2006, določil pravila za omejitev in kontrolo pošiljk odpadkov, da bi se obstoječi sistem Skupnosti za nadzorovanje in kontrolo pošiljk odpadkov uskladil z zahtevami Baselske konvencije. Poleg tega iz uvodne izjave 8 Uredbe št. 1013/2006 izhaja, da je zakonodajalec Unije pri sprejetju te uredbe sledil tudi temu cilju skladnosti prava Unije z navedeno konvencijo.

47 Zato je treba določiti področje uporabe upoštevnih določb Baselske konvencije. V zvezi s tem je treba, kot določa člen 31(1) Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb, te določbe razlagati v dobri veri v skladu z običajnim pomenom izrazov iz Baselske konvencije v njihovem kontekstu ter glede na predmet in cilj te konvencije.

48 Člen 1 navedene konvencije, naslovljen „Področje uporabe Konvencije“, vsebuje odstavek 1, v katerem je določeno, kaj je treba razumeti pod pojmom „nevarni odpadki“ v smislu te konvencije.

49 Člen 4(2) Baselske konvencije za te odpadke določa, prvič, da pogodbenice te konvencije sprejmejo ustrezne ukrepe za zmanjšanje nastajanja nevarnih odpadkov na najmanjšo možno mero ob upoštevanju socialnih, tehničnih in ekonomskih vidikov ter za spodbujanje okolju prijaznega ravnanja s temi odpadki, ne glede na kraj njihovega odstranjevanja (glej zlasti točki (a) in (b)). Drugič, v skladu s to določbo te pogodbenice sprejmejo ustrezne ukrepe za omejitev prehoda nevarnih in drugih odpadkov prek meja, razen če se šteje, da so ti prehodi v skladu z načeli učinkovitega in okolju prijaznega upravljanja odpadkov ter se izvajajo na način, ki varuje zdravje ljudi in okolje pred škodljivimi učinki, ki bi lahko iz tega izhajali (glej zlasti

točko (d)). Tretjič, na podlagi iste določbe navedene pogodbenice zahtevajo, da se informacije o predlaganih premikih nevarnih odpadkov preko meja sporočijo zadevnim državam, da bi te lahko ocenile posledice teh premikov za zdravje ljudi in okolje ter sodelovale z namenom razširjanja informacij o teh premikih, da bi izboljšale okolju prijazno ravnanje s temi odpadki in preprečile nezakonit promet (glej zlasti točki (f) in (h)).

50 Natančneje, v členu 6 te konvencije je opisan postopek predhodne pisne prijave in soglasja, ki se uporablja za vsako pošiljko odpadkov, ki spada na področje uporabe navedene konvencije.

51 Vendar člen 1(4) Baselske konvencije določa, da so odpadki, ki izvirajo iz „normalnega obratovanja“ ladje in katerih odstranjevanje zajema druga mednarodna listina, izvzeti s področja uporabe te konvencije ter so zato izvzeti iz postopka predhodne pisne prijave in soglasja iz člena 6 te konvencije.

52 V zvezi s tem je treba poudariti, da so v skladu s prvim odstavkom preambule te konvencije nevarni odpadki in drugi odpadki ter prehod teh odpadkov prek meja lahko nevarni za zdravje ljudi in za okolje ter da morajo države v skladu s četrtim odstavkom preambule ustrezno ukrepati, da bi bilo ravnanje z nevarnimi in drugimi odpadki, vključno z njihovim prehodom prek meja in odstranjevanjem, skladno z varstvom zdravja ljudi in okolja, ne glede na kraj njihove odstranitve. V desetem odstavku navedene preambule je med drugim navedeno, da bo povečan nadzor prehoda nevarnih odpadkov in drugih odpadkov prek meja deloval kot spodbuda za okolju varno ravnanje z njimi in za zmanjšanje obsega takih prehodov prek meja.

53 Ker je torej člen 1(4) Baselske konvencije po svoji naravi izjema od uporabe postopka predhodne pisne prijave in soglasja za pošiljke nevarnih ali drugih odpadkov, kot ga določa ta konvencija, te določbe ni mogoče razlagati tako, da bi bilo ogroženo uresničevanje ciljev, ki jim sledi navedena konvencija, in sicer varovanje zdravja ljudi in okolja.

54 Sodišče je v točki 53 sodbe Conti 11, na katero se sklicuje predložitveno sodišče, razsodilo, da so na podlagi člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 odpadki, ustvarjeni na ladji kot posledica havarije, izključeni s področja uporabe te uredbe, „dokler se [ti odpadki] ne raztovorijo zaradi predelave ali odstranjevanja“.

55 Po eni strani je treba poudariti, da je Sodišče v točki 48 navedene sodbe posebej pojasnilo razlog, s katerim je utemeljena izključitev, predvidena s to določbo za odpadke, ki nastanejo na krovu ladje po njeni havariji na odprtem morju, in sicer nenadno in nepredvidljivo naravo nastanka te vrste odpadkov, ki v praksi osebi, odgovorni za ladjo, onemogoča ali preveč otežuje, da bi pravilno uporabila pravila te uredbe, ki se nanašajo na postopek predhodne pisne prijave in soglasja ter katerih namen je zagotoviti učinkovit nadzor in kontrolo pošiljanja navedenih odpadkov v smislu te uredbe.

56 Po drugi strani je Sodišče v točki 42 sodbe Conti 11 pojasnilo, da ker se izključitev iz člena 1(3)(b) iste uredbe uporablja le, „dokler se ti odpadki ne raztovorijo zaradi predelave ali odstranjevanja“, se ta določba uporablja le, dokler zadevni odpadki ne zapustijo ladje, da bi bili poslani v predelavo ali odstranjevanje.

57 Ob tem se postavlja vprašanje, ali se – kadar se, kot v sporu o glavni stvari, del odpadkov, nastalih po havariji ladje na odprtem morju, raztovori v varnem pristanišču, kadar je primerno, da bi bil ta del odpadkov predmet prenosa, za katerega velja postopek predhodne pisne prijave in soglasja – ohrani izključitev, določena v členu 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 v zvezi z naknadno pošiljko dela odpadkov, ki s te ladje ni bil raztovorjen.

58 V zvezi s tem je treba spomniti, da je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi njen kontekst in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (sodba z dne 4. oktobra 2024, Lindenapotheke, C-21/23, EU:C:2024:846, točka 52 in navedena sodna praksa).

59 Glede konteksta člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 je treba poudariti, da ta uredba na podlagi člena 1(1) določa postopke in ureditev nadzora, ki se uporabljajo za pošiljke odpadkov. Iz tega izhaja, da navedena uredba določa sistem, v katerem se postopek predhodne pisne prijave in soglasja v skladu s podrobnimi pravili iz poglavja 1 naslova II navedene uredbe načeloma uporablja za vsako pošiljko odpadkov, ki spada na njeno področje uporabe.

60 Po eni strani pojem „odpadek“ v smislu člena 2, točka 1, iste uredbe, ki zajema podrobnejši pojem „nevarni odpadki“, kot je opredeljen v členu 2, točka 2, Uredbe št. 1013/2006, napotuje na člen 1(1)(a) Direktive 2006/12, katerega besedilo je bilo povzeto v členu 3, točka 1, Direktive 2008/98. Člen 1(1)(a) Direktive 2006/12 v povezavi s Prilogo I k tej direktivi vsebuje posebej široko opredelitev pojma „odpadek“, in sicer da je to vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže ali namerava oziroma mora zavreči in ki spada v eno od skupin, navedenih v tej prilogi. Po drugi strani je v členu 2, točka 34, te uredbe pojem „pošiljka“ opredeljen kot „prevoz odpadkov, namenjenih odstranjevanju ali predelavi“. Te opredelitve tako izkazujejo namen zakonodajalca Unije, da za postopek predhodne pisne prijave in soglasja, ki je določen z Uredbo št. 1013/2006, določi zelo široko področje uporabe.

61 Poleg tega je člen 1(3)(b) te uredbe izjema od načela čim širše uporabe tega postopka in ga je zato treba razlagati ozko.

62 V zvezi s cilji, ki jim sledi Uredba št. 1013/2006, je treba opozoriti, da je v uvodni izjavi 1 te uredbe navedeno, da je njen glavni cilj varstvo okolja. Ta cilj je razviden tudi iz četrtega odstavka preambule Baselske konvencije, ki določa, da bi morale države pogodbenice sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da je ravnanje z nevarnimi odpadki in drugimi odpadki, vključno z njihovim čezmejnim premeščanjem in odstranjevanjem, združljivo z varstvom zdravja ljudi in okolja, ne glede na to, kam se odstranijo.

63 Zato je v uvodni izjavi 7 te uredbe poudarjen pomen organizacije in ureditve nadzora in kontrole pošiljk odpadkov na način, ki upošteva potrebo po ohranjanju, varovanju in izboljšanju kakovosti okolja in zdravja ljudi. Prav tako je v uvodni izjavi 8 navedene uredbe, v kateri je opozorjeno na zahtevo iz člena 4(2)(d) Baselske konvencije, poudarjeno, da je pomembno, da se premeščanje nevarnih odpadkov zmanjša na najmanjšo možno mero v skladu z okolju prijaznim in učinkovitim ravnanjem s takšnimi odpadki.

64 V uvodni izjavi 14 iste uredbe je poleg tega pojasnjeno, da je obveznost predhodne pisne prijave in soglasja pri pošiljkah odpadkov namenjena zagotavljanju optimalnega nadzora in kontrole odpadkov, ki niso navedeni v prilogah III, III A ali III B k Uredbi št. 1013/2006 in so namenjeni predelavi. Kot v bistvu izhaja iz uvodne izjave 36 te uredbe, sta za učinkovito kontrolo pošiljk nevarnih odpadkov potrebna učinkovito mednarodno sodelovanje in izmenjava informacij, kar izhaja tudi iz enajstega odstavka preambule Baselske konvencije in njenega člena 10(1).

65 Za uresničitev teh ciljev pa je treba nujno šteti, da – kadar je bil del odpadkov, nastalih po havariji ladje na odprtem morju, v varnem pristanišču raztovorjen za predelavo ali odstranitev – za druge odpadke, ki jih je mogoče pripisati tej havariji in ki so ostali na tej ladji, da bi bili skupaj s to ladjo poslani v drugo pristanišče, da se bi se odstranili ali predelali, kar zadeva to zadnjenavedeno pošiljko, ne velja več odstopanje, ki izhaja iz člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006.

66 Najprej, ta uredba za izvajanje obveznosti, ki za Unijo izhajajo iz Baselske konvencije, določa postopek predhodne pisne prijave in soglasja kot osrednji element nadzora in kontrole pošiljk odpadkov. Ta postopek omogoča vnos podatkov o samem obstoju in nevarnosti teh odpadkov, kot izhaja iz člena 4 navedene uredbe, ki prijavitelju nalaga, da predloži informacije zlasti o količini, nazivu, sestavi in namembnem kraju odpadkov. Kot je razvidno iz uvodne izjave 14 te uredbe, navedeni postopek omogoča tudi, da so pristojni nacionalni organi ustrezno obveščeni o pošiljkah odpadkov, tako da lahko sprejmejo vse potrebne ukrepe za varovanje zdravja ljudi in okolja, pa tudi utemeljeno ugovarjajo takim pošiljkam. Ohranitev upravičenosti do odstopanja, ki izhaja iz uporabe člena 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 za odpadke, ki ostanejo na zadevni ladji, v okoliščinah, v katerih se oseba, odgovorna za ladjo, razumno lahko seznani z informacijami, potrebnimi za pravilno uporabo postopka predhodne pisne prijave in soglasja, določenega s to uredbo, pa ne bi zgolj ustvarila praznine pri nadzoru in kontroli, ki ju nalaga ta uredba, ampak bi lahko temu postopku tudi odvzela polni učinek.

67 Glede na posebno odgovornost povzročiteljev odpadkov, kot je navedena v uvodni izjavi 18 Uredbe št. 1013/2006, se namreč lahko glede na to, da je ta ladja pristala v varnem pristanišču, da bi raztovorila del odpadkov, razumno šteje, da oseba, odgovorna za ladjo, ima informacije, potrebne za pravilno uporabo pravil iz te uredbe.

68 Poleg tega bi bil cilj zagotavljanja dobrega upravljanja odpadkov in zmanjšanja njihovega premeščanja na najmanjšo možno mero, ki je skladna z učinkovitim in okolju prijaznim upravljanjem teh odpadkov, določen v uvodni izjavi 8 te uredbe, ki se izrecno sklicuje na člen 4(2)(d) Baselske konvencije, ogrožen, če bi imela oseba, ki je odgovorna za zadevno ladjo, na krovu katere so nastali odpadki zaradi havarije te ladje na odprtem morju, po raztovarjanju dela teh odpadkov v varnem pristanišču polje proste presoje glede tega, ali naj sproži postopek predhodne pisne prijave in soglasja za naknadno pošiljko odpadkov, ki so ostali na tej ladji. Natančneje, Uredbo št. 1013/2006 je treba razlagati tako, da se z razlago zagotovi, da navedena odgovorna oseba ne more upoštevati vidikov, ki niso povezani z varstvom okolja in zdravja ljudi, z izvajanjem nepotrebnih premeščanj odpadkov, ki niso združljivi s ciljem, da se premeščanja odpadkov zmanjšajo na minimum, ki je združljiv z učinkovitim in okolju prijaznim upravljanjem odpadkov.

69 Dalje, Uredba št. 1013/2006 v členih od 4 do 17 natančno opredeljuje pogoje, pod katerimi je treba sprožiti in končati postopek predhodne pisne prijave in soglasja. Takšen okvir prispeva k zagotavljanju pravne varnosti za izvajalce, saj povzročiteljem in prevoznikom odpadkov, ki se premeščajo, omogoča, da se seznanijo z obsegom svojih obveznosti. Navedeni okvir pristojnim nacionalnim organom omogoča tudi, da izvajajo svoja pooblastila za nadzor in kontrolo. Razlaga člena 1(3)(b) te uredbe, v skladu s katero – kadar se del odpadkov, nastalih zaradi havarije ladje na odprtem morju, raztovori v varnem pristanišču za predelavo ali odstranitev – odstopanje, ki izhaja iz uporabe te določbe, preneha veljati za naknadno pošiljko odpadkov, ki so ostali na tej ladji, pa odpravlja vsako negotovost glede potrebe po začetku navedenega postopka v zvezi s to pošiljko.

70 Nazadnje, uporaba postopka predhodne pisne prijave in soglasja za pošiljanje odpadkov, ki ostanejo na zadevni ladji, prispeva k doseganju cilja, da povzročitelji odpadkov postanejo odgovorni za svoje okolju prijazno upravljanje odpadkov, na kar vsebinsko opozarja uvodna izjava 18 Uredbe št. 1013/2006. Oseba, odgovorna za ladjo, ki je raztovorila del odpadkov, se bo namreč morala odločiti za takšno premestitev odpadkov, ki so ostali na tej ladji, ki kar najbolj izpolnjuje zahteve varstva okolja in zdravja ljudi, kot jih nalaga ta uredba.

71 Razlaga, navedena v točkah od 65 do 70 te sodbe, velja še toliko bolj, ker so se zaradi požara odpadki zlepili z deli ladje, kar je še posebej otežilo ali celo onemogočilo strogo ločevanje teh odpadkov. V tem primeru uporaba postopka predhodne pisne prijave in soglasja za samo ladjo zahteva, da se oseba, odgovorna za ladjo, odloči za premestitev, ki omogoča, da se ladja razstavi na varen in okolju prijazen način, kot je določeno v uvodni izjavi 35 te uredbe.

72 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da odpadkov, ki nastanejo na ladji po njeni havariji na odprtem morju in ki so, potem ko je bil del teh odpadkov raztovorjen v varnem pristanišču za predelavo ali odstranitev, ostali na tej ladji, da bi bili skupaj z njo premeščeni za predelavo ali odstranitev, ni mogoče izključiti s področja uporabe Uredbe št. 1013/2006 na podlagi člena 1(3)(b) te uredbe.

73 Takšna razlaga te določbe – v smislu katere se izjema, ki je v njej določena, uporablja le, dokler se v varnem pristanišču ne raztovorijo vsi odpadki ali del odpadkov, ki so na krovu ladje nastali zaradi havarije na odprtem morju – je v skladu s tem, kar določa člen 1(4) Baselske konvencije, če ne ogroža cilja varstva zdravja ljudi in okolja, ki mu sledi ta konvencija.

74 Na drugem mestu, glede na dejstvo, da je člen 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 mogoče razlagati v skladu z Baselsko konvencijo, ni treba presojati, po eni strani, ali narava in sistematika te konvencije nasprotujeta temu, da bi Sodišče lahko preučilo veljavnost akta prava Unije glede na navedeno konvencijo, in po drugi strani, ali so določbe navedene konvencije, na katere se sklicuje za to preučitev, z vidika svoje vsebine brezpogojne in dovolj natančne (sodbi z dne 21. decembra 2011, Air Transport Association of America in drugi, C-366/10, EU:C:2011:864, točki 53 in 54 ter navedena sodna praksa, in z dne 4. oktobra 2024, Litva in drugi/Parlament in Svet (Sveženj o mobilnosti), C-541/20 do C-555/20, EU:C:2024:818, točka 1036).

75 V obravnavani zadevi je iz predložitvene odločbe razvidno, da je bil del odpadkov, ki so nastali na ladji *Flaminia* zaradi havarije na odprtem morju in za katere ni sporno, da so nevarni odpadki v smislu člena 2(2) Uredbe št. 1013/2006, raztovorjen po privezu te ladje v pristanišču Wilhelmshaven. Predložitveno sodišče navaja, da je ta del odpadkov sestavljen iz vode za gašenje požara na navedenem plovilu, ki jo je bilo mogoče prečrpati in prepeljati v pristanišče Odense za predelavo ali odstranitev, ter iz mulja za gašenje požara.

76 Iz predložitvene odločbe je razvidno tudi, da so drugi odpadki, ki jih je mogoče pripisati temu požaru in ki jih ni bilo mogoče ne prečrpati ne raztovoriti, vključno z ostanki v obliki odpadnih kovin, mulja in ostankov tovora, ostali na ladji *Flaminia*, da bi bili skupaj z njo prepeljani v pristanišče Mangalia za predelavo ali odstranitev.

77 Iz tega sledi, da so odpadki, prepeljani iz pristanišča Wilhelmshaven v pristanišče Mangalia, spadali na področje uporabe Uredbe št. 1013/2006, tako da je bilo treba za to pošiljko uporabiti postopek predhodne pisne prijave in soglasja, ki je določen v tej uredbi.

78 V nasprotju z okoliščinami, navedenimi v točki 48 sodbe Conti 11, je torej mogoče domnevati, da je oseba, odgovorna za ladjo *Flaminia*, po raztovoritvi dela odpadkov od celotne mase odpadkov, nastalih na tej ladji, logično lahko razpolagala s podatki o količini in naravi odpadkov, ki so ostali na tej ladji, da bi organizirala okolju prijazno upravljanje teh odpadkov in zagotovila, da se njihovo premeščanje zmanjša na minimum, ki je združljiv s takim upravljanjem.

79 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1(3)(b) Uredbe št. 1013/2006 razlagati tako, da izključitev s področja uporabe te uredbe, ki jo ta določba določa za odpadke, ki na ladji nastanejo zaradi njene havarije na odprtem morju, dokler se ti odpadki ne raztovorijo za predelavo ali odstranitev, ne velja več za odpadke, ki ostanejo na tej ladji, da bi se skupaj z navedeno ladjo prepeljali v predelavo ali odstranitev, potem ko je bil del teh odpadkov raztovorjen v varnem pristanišču za predelavo ali odstranitev, pri čemer je ta razlaga v skladu s členom 1(4) Baselske konvencije.

Drugo vprašanje

80 Elementi odgovora na drugo vprašanje izhajajo iz odgovora na prvo vprašanje.

Stroški

81 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 1(3)(b) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov je treba razlagati tako, da izključitev s področja uporabe te uredbe, ki jo ta določba določa za odpadke, ki na ladji nastanejo zaradi njene havarije na odprtem morju, dokler se ti odpadki ne raztovorijo za predelavo ali odstranitev, ne velja več za odpadke, ki ostanejo na tej ladji, da bi se skupaj z navedeno ladjo prepeljali v predelavo ali odstranitev, potem ko je bil del teh odpadkov raztovorjen v varnem pristanišču za predelavo ali odstranitev, pri čemer je ta razlaga v skladu s členom 1(4) Konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja, podpisane 22. marca 1989 v Baslu, ki je bila v imenu Evropske gospodarske skupnosti potrjena s Sklepom Sveta 93/98/EGS z dne 1. februarja 1993.

Podpisi